

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1995-1996

20 DECEMBER 1995

BELEIDSNOTA

Cultuur, gezin en welzijn in Vlaanderen
Werken aan netwerken in een menswaardige samenleving
Beleidsprioriteiten 1995-1999

VERSLAG

namens de Commissie voor Cultuur en Sport
uitgebracht door de heer Michiel Vandenbussche

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Louis Bril.

Vaste leden : de heer Joachim Coens, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Walter Vandenbossche, mevrouw Mieke Van Hecke, de heer Marc Van Peel ;

de heren Louis Bril, Jozef Browaeys, Marino Keulen ;
mevrouw Kathy Lindekens, de heer Michiel Vandenbussche,
mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh ;
de heren Frank Creyelman, Emiel Verrijken ;
mevrouw Nelly Maes ;
de heer Jos Stassen.

Plaatsvervangers :

mevrouw Brigitte Grouwels, de heren Freddy Sarens, Eddy Schuermans, Gilbert Vanleenhove, Hugo Van Rompaey ;
de heer Freddy Feytons, mevrouw Marleen Vanderpoorten, de heer Dirk Van Mechelen ;
de heren Peter De Ridder, André Van Nieuwkerke, Tuur Van Wallendael ;
de heren Pieter Huybrechts, Felix Strackx ;
de heer Herman Lauwers ;
de heer Jos Geysels.

Zie :

129 (1995-1996)

– Nr. 1 : Beleidsnota

– Nr. 2 : Verslag namens de Commissie voor Welzijn en Gezondheid

INHOUD

	blz.
I. TOELICHTING DOOR DE HEER LUC MARTENS, VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, GEZIN EN WELZIJN	3
II. VRAGEN EN OPMERKINGEN VAN DE LEDEN MET ANTWOORD VAN DE MINISTER	
A. Algemene opmerkingen	3
B. Het samengaan van Cultuur en Welzijn in één beleidsbrief	4
C. Prioriteiten en aandachtspunten	6
D. De aangekondigde decreten	7
E. Bestuurlijke organisatie	8
F. Sociaal-cultureel werk	
1. Jeugdwerk	8
2. Volksontwikkeling	9
3. Bibliotheken	9
G. Decentralisatie	9
H. Culturele centra en Kunstencentra	10
I. Kunstenbeleid	
1. Algemeen	11
2. Musea	11
3. Letterenbeleid	12
4. Podiumkunsten	12
5. De scheppende kunstenaar	13
J. Monumenten	13
K. Archivering	13
L. Sportbeleid	14
M. Internationale culturele samenwerking	14
N. Brussel	15
O. Cultuurtoerisme	16
P. Ontzuiling/Cultuurpactwetgeving	17
Q. Middelen van de Nationale Loterij	17

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Cultuur en Sport besprak op 8 en 21 november 1995 de beleidsbrief "Cultuur, Gezin en Welzijn in Vlaanderen. Werken aan netwerken in een menswaardige samenleving. Beleidsprioriteiten 1995-1999" neergelegd door de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn.

I. TOELICHTING DOOR DE HEER LUC MARTENS, VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, GEZIN EN WELZIJN

Bij wijze van inleiding wil de minister uitdrukkelijk benadrukken dat hij dit document heeft opgevat als een discussienota over de uitgangspunten en krachtlijnen van het beleid. Binnen het spanningsveld tussen continuïteit en vernieuwing wil hij ruimte creëren voor dialoog. De nota wil zeker niet het gelijk van zijn beleid bewijzen. De minister wil met de parlementsleden van meerderheid en oppositie, en met alle betrokkenen een open gesprek aangaan. Daarom vraagt hij dat de leden van de commissie vrijmoedig zeggen wat men over de beleidsbrief vindt. Hij is bereid te luisteren naar de positief-kritische ideeën van de leden en staat open voor de argumenten die hem zouden kunnen overtuigen. De bedoeling is om de suggesties en ideeën te verwerken in aparte beleidsbrieven.

Een tweede punt waar de minister op wijst is dat hij het cultuur-, gezins- en welzijnsbeleid samenbrengt in één beleidsbrief. Deze afzonderlijke departementen moeten coherent zijn. Het samenbrengen van deze bevoegdheden biedt de unieke kans om terzake een samenhangend beleid te voeren. De minister meent dat er hierdoor een meerwaarde kan worden gecreëerd. Er is natuurlijk het spanningsveld van de eigenheden van de sectoren, maar de sectoren staan toch ook niet helemaal los van elkaar.

De minister licht vervolgens zijn beleidsbrief toe en overloopt daarbij, aan de hand van het document, de inhoudelijke themata.

II. VRAGEN EN OPMERKINGEN VAN DE LEDEN MET ANTWOORD VAN DE MINISTER

A. Algemene opmerkingen

De heer Marino Keulen meent dat de beleidsbrief blijft steken in algemeenheden en gehuld is in een wollig taalgebruik. Ook mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh is van oordeel dat de beleidsbrief een zeer vaag document is.

De heer Jos Stassen stelt vast dat er zich vandaag een dualisering voordoet van de maatschappij. Vanuit dit gegeven ziet hij voor het cultuurbeleid een belangrijke rol weggelegd om de mensen mee te helpen opvoeden tot goede burgers, tot burgerschap. Deze visie ontbreekt totaal in de beleidsbrief, mede als gevolg van de koppeling van het cultuurbeleid aan het welzijnsbeleid.

Volgens de heer Michiel Vandenbussche geven de woorden uit de inleiding : "...een eerder traditionele begroting", de kern weer van de beleidsbrief. Er komen blijkbaar geen nieuwe perspectieven, geen ommekeer, maar wel consolidatie van het bestaande, waarbij de hokjesmentaliteit belangrijker is dan wat men eigenlijk wil. Het uitgangspunt om de markt als een voor alles zorgend en regelend instrument te zien, dat met behulp van een cultuurbeleid moet bijgeschaafd worden om alle mensen van die verworvenheden te kunnen laten ge-

nieten, is een eufemisme voor een houding waarbij men cultuur niet als een breekijzer beschouwt van ernstige maatschappelijke veranderingen. Hij ontwaart achter deze houding een fatalistisch mensbeeld, waarbij de mens als een zwak, onzeker wezen en het cultuurbeleid als een paternalistische oefening om die zwakke mens te helpen, wordt voorgesteld. De spreker is tevens van mening dat er dringend een discussie moet komen over de voortdurende uitholling van het cultuurbeleid als bevoegdheidssfeer. Toerisme, monumenten en landschappen, basiseducatie en zo pas nog media, zijn reeds verdwenen. Tegen de achtergrond van deze evolutie moet men zich dringend bezinnen over de vraag hoe men nog een ernstig cultuurbeleid kan behouden.

De minister repliceert dat de lezer van de beleidsbrief zich vooraf de vraag dient te stellen wat hij van de tekst verwacht. De beleidsbrief is een verdere uitwerking van het regeerakkoord en biedt een specifiek perspectief om een cultuurbeleid te voeren. Hij verduidelijkt dat hij uitdrukkelijk heeft gekozen voor een discussietekst die het midden houdt tussen een principiële opstelling en een concrete invulling. Het gaat om een grof gepenseelde toekomstvisie. Hij hoopt dat via dit schilderij een structureel en duidelijk profiel zou ontstaan bij een buitenwacht, die de inspiratie van de schilder weliswaar niet geheel kan duiden, maar zijn resultaat waardeert. Hij beseft dat sommigen eerst daden moeten zien om iets van de woorden te begrijpen. Daarom zal de beleidsnota geconcretiseerd worden in een reeks van beleidsbrieven. Op de stelling dat de minister een fatalist zou zijn, reageert hij dat hij zichzelf eerder een vitalist noemt. Hij heeft in zijn beleid uitdrukkelijk aandacht voor de zwakkeren en de onzekeren, en wil juist optreden tégen de te opdringerige markt.

Omtrent de uitholling van het cultuurbeleid wijst hij erop dat een algemeen forum ontbreekt om cultuur een bredere aandacht te geven. Zo verlopen bijvoorbeeld de politieke discussies in afzonderlijke commissies met ieder haar eigen bevoegdheden en prioriteiten. Bovendien moet men ook in elke politieke fractie iedereen overtuigen van het belang van cultuur, en dat is niet evident. Het is dus niet alleen aan de minister om de verantwoordelijkheid terzake op zich te nemen.

B. Het samengaan van Cultuur en Welzijn in één beleidsbrief

Mevrouw Kathy Lindekens vindt het een goede optie dat de beleidsbrief de culturele en de welzijnssector samen belicht. De zinvolheid van de koppeling is echter afhankelijk van wat men onder cultuur verstaat. Als men onder cultuur "het leren omgaan met anderen" verstaat, dan is de koppeling mogelijk en zelfs te verdedigen, maar als men er enkel het strikte kunstbeleid onder verstaat, dan wordt het moeilijker. Zij is van mening dat dan het gevaar bestaat dat het kunstbeleid aan aandacht verliest. Het is immers niet evident dat kunst in relatie staat met het gezin, met de welzijnssector. De woorden "kunst" en "kunstenaar" vallen ook niet zo vaak in de nota.

De heer Marc Van Peel houdt een pleidooi om de combinatie van Cultuur met Welzijn en Gezin totaal te verlaten. Cultuur heeft wel met alle andere facetten te maken, maar het is gevaarlijk om het te combineren omdat de welzijnssector een grote "slokkop" is. Welzijn vergt vele middelen omdat er nu eenmaal vele welzijnsnoden zijn. Cultuur zal als zwakke broertje uiteindelijk daarvan de gevolgen moeten dragen. Bovendien zijn er in de culturele sector zelf al zoveel spanningsvelden en discussies met corporatistische inslag. Er moeten inderdaad in de culturele sector een aantal welzijns-

klemtonen gelegd worden, maar zeker geen prioriteiten, want anders verliest Cultuur altijd. Als voorbeeld vermeldt hij uit de beleidsbrief de koppeling van het jeugdwerk aan de kansarmen. Uit ervaring weet men dat wanneer men in de jeugdsector projecten opstart voor kansarmen, zeer vlug de neiging ontstaat om dit af te zonderen naar de welzijnssector. Dit gaat volledig in tegen het doel van de koppeling, namelijk de integratie. Hij besluit dat elke sector een aparte beleidsbrief nodig heeft.

De heer Herman Lauwers sluit zich aan bij de opmerking van de heer Marc Van Peel. De culturele sector, en dan vooral de sociaal-culturele, dreigt gekneld te zitten tussen onderwijs en welzijn. De sociaal-culturele sector wordt stilaan uitgezogen door deze beide domeinen. Voorbeelden daarvan zijn de samenlevingsopbouw en de basiseducatie. Van zodra er een vorm van professionaliteit en degelijkheid de kop opsteekt, neigt men over te stappen naar belendende sectoren. De sociaal-culturele sector dreigt daardoor te verzanden in een domein van "vrijetijds-bezigheid", gehuld in een amateuristische sfeer. Door de verschillende sectoren van cultuur, gezin en welzijn te koppelen, bestaat het gevaar van marginalisering van de culturele sector.

De heer Joachim Coens wil, omdat de minister van Cultuur en Welzijn ook de minister is van Gezin, naast de combinatie Welzijn-Cultuur, ook de combinatie Gezin-Cultuur maken om de nadruk te leggen op de rol van het gezin in het cultuurbeleid. Dit komt niet met zoveel woorden in de beleidsbrief tot uiting.

De heer Emiel Verrijken kant zich tegen de koppeling van Welzijn aan Cultuur omdat dit nefast is voor de kunstsector.

Ook mevrouw Riet Van Cleuvenbergen schrikt terug van de koppeling tussen Cultuur en Welzijn. Cultuur in zijn brede betekenis, waar ook de beleidsbrief vanuit gaat, zou het uitgangspunt moeten zijn van alle beleidsbrieven. De koppeling beperken tot Cultuur en Welzijn is niet aanvaardbaar.

De minister geeft toe dat de koppeling van Cultuur en Welzijn een moeilijk spanningsveld teweeg brengt. Zowel wanneer men deze begrippen in hun brede betekenis vat, als in hun enge betekenis, in beide gevallen is er toch een duidelijke interne samenhang en interferentie. Zo is er het vermogen van bepaalde cultuuruitingen om maatschappelijke problemen te laten zien en aan de orde te stellen. Hij beaamt dat de beleidsbrief misschien té sterk wijst op deze interferentie, maar meent dat er toch moest op gewezen worden. Cultuur en Welzijn kan men niet van elkaar scheiden. Ze zijn wel te onderscheiden als sectoren met ieder zijn eigenheid. Welzijn is eerder bevestiging en behoud. Cultuur is eerder verkenning, onderzoek en overschrijding van eigen grenzen, of dit nu erkenning vindt of niet. Cultuur in engere zin wil het leven in leven houden door het onbekende, het duistere ervan voortdurend aan de orde te stellen en het welzijn van de mensen zoniet te verstoren, dan toch uit te dagen. Cultuur heeft een belangrijke boodschap voor de welzijnszorg, namelijk dat deze zorg niet alleen moet aanvullen, maar ook moet ontplooiën, weer zelfwaardering geven. Het sociaal-culturele veld, de sport, enzovoort kunnen volgens de minister daartoe een belangrijke bijdrage leveren. De welzijnszorg levert een belangrijke voorwaarde voor het slagen van culturele acties omdat mensen die bestaansonzeker en kansloos zijn, geen tijd en ruimte hebben voor cultuur. In die zin is de combinatie een voortdurende uitdaging om enerzijds een emanciperend welzijnsbeleid te voeren en om anderzijds een sociaal-gevoelig, publieksgericht cultuurbeleid te voeren.

Met betrekking tot de combinatie Cultuur met Gezin wijst de minister erop dat het gezinsbeleid zeer breed en verscheiden is. Het uitgangspunt voor het cultuurbeleid moet in ieder geval zijn dat zij, die kiezen voor een gezinsvorm, de kans moeten krijgen om toegang te hebben tot het culturele gebeuren.

C. Prioriteiten en aandachtspunten

Mevrouw Kathy Lindekens wenst te weten wie de minister bedoelt met "de vernieuwers" die, als één van de vooropgestelde prioriteiten, meer dan normale aandacht verdienen. Ook de link tussen de jeugdcultuur en de vernieuwende kunstenaars wordt in dit kader gelegd. Dit is volgens haar niet correct. Vernieuwing is immers niet altijd leeftijdsgebonden.

De heer Marino Keulen staat volledig achter de intentie om een breed cultureel debat te houden, maar wijst er op dat dit op het niveau van de ganse sector moet gebeuren. Hij stelt voor om tegelijkertijd onderzoek te doen naar de toeschouwersaantallen en de participatiegraad in de ganse culturele sector. Daaraan dient dan een debat gekoppeld te worden over de noodzaak van subsidiëring van bepaalde organisaties.

De heer Jos Stassen verwijst naar het stedelijk beleid als prioritair aandachtspunt van de Vlaamse regering en vraagt hoe de minister van Cultuur zijn inbreng daartoe zal invullen.

De heer Michiel Vandenbussche informeert naar het wetenschappelijk onderzoek ten aanzien van het cultuurbeleid. Wat moet daar onder worden verstaan en wat is de relatie met het programma Wetenschappelijk Onderzoek van de Vlaamse Gemeenschap ?

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen pleit ervoor om de term "vernieuwers" wegens te beladen te vervangen door de term "durvers".

In zijn antwoord verduidelijkt de minister dat hij met vernieuwers deze mensen bedoelt die een persoonlijke uitdrukking willen geven aan hun interpretatie van de maatschappij. Dat zijn de mensen die openstaan voor verandering, die de veranderingen mee trachten te kleuren, te vertolken. Elke cultuur heeft haar cultuurdragers. Zonder hun soms tegendraadse inbreng slaapt een cultuur in. De hedendaagse kunst speelt in dit opzicht vaak een bijzondere rol door, puttend uit de gezamenlijke traditie en met gebruik van de bestaande mogelijkheden, een nieuwe of andere kijk op de wereld te geven. De minister wil daarbij speciale aandacht geven aan de positie van startende kunstenaars. Voor hun opleiding, hun inkomenspositie, hun kansen op de arbeidsmarkt, hun mogelijkheden om eigen produkten te maken. De link tussen de jongeren en de vernieuwende kunstenaar werd door de minister gelegd om te wijzen op de specifieke aandacht die jonge kunstenaars verdienen. Zij vormen immers de antennes van onze samenleving voor bijzondere omstandigheden.

De minister is het ermee eens om een breed cultuurdebat te organiseren, maar daarvoor moeten eerst de kansen en het klimaat worden gecreëerd. Voor wat betreft het stedelijk beleid heeft iedere minister een inclusieve verantwoordelijkheid. Hij zal zelf bij de opmaak van nieuwe of wijzigingen van decreten een repercussie inbouwen, dat een extra ondersteuning van het stedelijk beleid van de Vlaamse regering moet mogelijk maken.

D. De aangekondigde decreten

De heer Michiel Vandenbussche merkt op dat er heel wat decreten en beleidsbrieven worden aangekondigd. Naast een beleidsbrief over BLOSO en een over Architectuur, strategische plannen over het Welzijnsbeleid en over de Migrantenproblematiek, zijn er negen decreten of wijzigingen van decreten te verwachten. Hij vraagt welke van deze aangekondigde decreten of wijzigingen prioriteit hebben en of er nog andere zullen volgen ?

Mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh houdt, met betrekking tot de regelgeving in de culturele sector, een pleidooi voor meer planning. Dit zou de organisaties, maar ook de steden en gemeenten die culturele initiatieven opzetten, ten goede komen. Het doel moet zijn dat de initiatiefnemer vooraf kan weten of men voor een bepaald project of initiatief subsidies kan krijgen, welke voorwaarden daaraan verbonden zijn en welke stappen daartoe ondernomen moeten worden. Er zijn daarbij duidelijke kwaliteitscriteria nodig om een zekerheid naar de initiatiefnemers te creëren.

De heer Marc Van Peel is voorstander om het decreet op de bovenbouw snel aan te pakken.

Volgens mevrouw Nelly Maes is het zeer moeilijk om kwaliteitsnormen op te stellen. Het is niet mogelijk om alles te vatten wat beoordeelbaar is. Zij laakt de aankondiging van zoveel nieuwe decreten in de beleidsbrief. Anderzijds is ze wel verheugd dat er eindelijk werk wordt gemaakt van een museumdecreet.

De heer André Van Nieuwerkerke bepleit dat de talrijke opties die in de beleidsbrief vervat zitten, gekoppeld worden aan concrete voorstellen, zodat er meer duidelijkheid ontstaat over deze opties en de concrete gevolgen ervan in de praktijk. Bovendien zou het voor een efficiënte samenwerking goed zijn dat de vele vermelde voorstellen in de werkzaamheden van de commissie zouden worden geïntegreerd.

De minister antwoordt dat hij momenteel werkt aan een "draaiboek" voor de indiening van decreten en de daarbijhorende besluiten. Er zijn verschillende thematieken die voorrang zouden moeten krijgen :

- een verfijning van de regelgeving inzake de volksontwikkeling, vooral dan in perspectief van de kwaliteitsbevordering en een prioriteitenbeleid ;
- een decreet op de culturele vrijetijdsbesteding ;
- een decreet op het regionale jeugdwerk ;
- een vernieuwd decreet op het landelijke jeugdwerk ;
- een bijsturing van het decreet op het gemeentelijke jeugdwerkbeleid ;
- een museumdecreet ;
- een herziening van het bibliotheekdecreet ;
- een decreet voor de oprichting van een Vlaams Centrum voor Cultuurbeleid en de Vlaamse Culturele Raad ;
- een decreet op het roerend cultureel erfgoed ;
- een decreet op de familiewapens ;
- een aanpassing van de monumentenerfgoed.

Verder zijn er de aanpassing en uitwerking van tal van uitvoeringsbesluiten ; het scherp stellen van procedures, zoals de uitbetaling van auteurs, kunstenaars en anderen ; enkele bijzondere acties, zoals de week van de volksontwikkeling ; de

discussie over de oprichting van een fonds voor culturele infrastructuur ; een doorlichting van BLOSO. Deze voorlopige lijst moet soepel gehanteerd worden en bovendien wordt het ene dikwijls bepaald door het andere.

E. Bestuurlijke organisatie

De heer Marc Van Peel stelt dat de zogenaamde nieuwe bovenbouw van het Centrum voor Cultuurbeleid en de Raad voor Cultuur, gelinkt is aan het sociaal-cultureel werk. Als men meer kwaliteitscriteria wil voor deze sector, dan is er een instantie nodig zoals deze bovenbouw. Zoniet zal men snel het verwijt krijgen dat men terecht komt in politieke willekeur. Een dergelijke instantie moet volgens de spreker tevens een waardevol advies geven over het prioriteitenbeleid. Hij pleit ervoor om de creatie van zo'n bovenbouw snel aan te pakken.

Met de creatie van een overkoepelende Raad voor Cultuur gaat men volgens Gracienne Van Nieuwenborg de weg op van eindeloze besprekingen en dreigt men te verzanden in een bureaucratische rompslomp. Zij vraagt zich af of de advisering niet veel rechtstreekser, doelmatiger kan gebeuren.

De heer Marino Keulen verwijst naar de Raad van Cultuur die voormalig minister voor Cultuur, Patrick Dewael, had geïnstalleerd en vraagt welke invulling de aangekondigde Raad van Cultuur zal krijgen. Hij pleit dat deze Raad in de administratie zou worden opgenomen om een wildgroei van de adviesorganen tegen te gaan.

De heer Jos Stassen beaamt de noodzaak van een nieuw decreet op de bovenbouw, maar stelt dat de nieuwe organen niet op basis van zuilstructuren, maar op basis van werksoortelijkheid moeten worden samengesteld.

De minister verduidelijkt dat de opzet van een Centrum voor Cultuurbeleid en de Raad voor Cultuur een uitvoering is van het regeerakkoord. Het Centrum voor Cultuurbeleid moet de gehele culturele sector omvatten en, bij voorkeur, binnen of zo dicht mogelijk bij de administratie worden uitgebouwd. Hij verwijst naar het Sociaal-Cultureel Planbureau in Nederland als voorbeeld van zo'n Centrum voor Cultuurbeleid. De minister wil in ieder geval ertoe komen dat in de Raad voor Cultuur de deskundigheid en niet de belangen waarvoor men staat, voorop staan. Hij wil de sector zelf de verantwoordelijkheid laten in de keuze van de invulling. De samenstelling op basis van de werksoorten is één van de mogelijkheden daartoe. Het decreet op de bovenbouw is een onderdeel van deze problematiek.

F. Sociaal-cultureel werk

1. Jeugdwerk

Mevrouw Kathy Lindekens wenst dat in het kader van de in de beleidsbrief vermelde "Actie Jongeren" ook en vooral aandacht gaat naar de kansarme jongeren en niet alleen naar het bestaande en georganiseerde jeugdwerk. De jongeren die speciale aandacht verdienen kunnen beter bereikt worden via de zogenaamde "vernieuwers" (supra).

De heer Jos Stassen vraagt naar de toepassing van het jeugdwerkbeleidsplan en de gevolgen die aan de evaluatie zullen worden gegeven.

De minister antwoordt dat de traditionele jeugdbewegingen niet altijd oubollig zijn. De werking van deze bewegingen

is zelfs dikwijls vernieuwend. Zij vragen zelf om zich supplementair te engageren naar migranten en naar kansarmen toe, of rond themata zoals het milieu te mogen werken. Hij zal de mogelijkheid stimuleren om dit bijkomende engagement mogelijk te maken.

2. Volksontwikkeling

De Volksontwikkeling werd uitgebreid behandeld bij de bespreking van het ontwerpdecreet houdende de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor 1996, voor wat betreft de materie Cultuur en Sport (Stuk 15 (BZ 1995), Nr. 10-D).

3. Bibliotheken

Mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh en mevrouw Mieke Van Hecke verwijzen naar de personeelsstop in de bibliotheeksector. Dit is een afwenteling van de lasten op de gemeentebesturen. Mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh vraagt tevens welke groepen bedoeld worden als bij de subsidiëring meer rekening zal gehouden worden met de bereikte publieksgroepen. In het kader van de problematiek van het leenrecht wil zij de gratis uitlending van boeken in de bibliotheken behouden. Het boek is dikwijls de eerste stap van mensen op het vlak van cultuurparticipatie en dat mag niet belast worden.

De heer Joachim Coens stelt dat een bibliotheek een vindplaats moet zijn van alle mogelijke informatiebronnen. Hij pleit voor een betere toegankelijkheid van deze bronnen en vooral van de nieuwe mogelijkheden op dit vlak via de bibliotheken.

De minister geeft toe dat vele gemeenten inderdaad een grote inspanning leveren. De uitbetaling van de weddes van het bibliotheekpersoneel gebeurt vandaag door de Vlaamse Gemeenschap. Inzake de bestedingen voor de bibliotheeksector zit de Vlaamse overheid aan het plafond van de middelen, zijnde 1,5 miljard frank, wat bijna integraal staat voor personeelskosten. Hij zal onderzoeken of de regelgeving niet gedecentraliseerd, via bijvoorbeeld een enveloppefinanciering op plaatselijk vlak, kan gebeuren. Enkele basisprincipes daarbij zijn een versoepeling van de voorschriften ; de hervorming van de personeelssubsidie in een basissubsidiëring voor de gemeenten ; ruimte voor projectbeleid, educatief werk, nieuwe media, leesbevordering ; belonen van het bereik van de bibliotheken. De minister vindt dat bibliotheken meer moeten zijn dan opslagplaatsen. Bibliotheken moeten verschillende leervormen aanreiken en daardoor drempelverlagend werken, bijvoorbeeld in samenwerking met het verenigingswerk, het onderwijs, en andere initiatieven. De toekenning van de subsidiëring zal met deze vorm van werken meer rekening moeten houden.

Een bijzonder aandachtspunt in het beleid van de minister is het leenrecht. De idee dat ontleners een bedrag betalen, mag men niet a priori verlaten. De vrees dat de ontleningen zouden dalen is beperkt. In Nederland was deze daling beperkt tot 5%. De minister is ervan overtuigd dat als de bibliotheken nieuwe diensten aanbieden en publieksgericht werken, een daling zelfs snel goedge maakt kan worden.

G. Decentralisatie

De heer Marino Keulen reageert positief op de ambitie om te decentraliseren en om de ondergeschikte besturen te be-

trekken bij het beleid. Hij vindt in de beleidsbrief echter nergens terug met welke de middelen dit zal gebeuren.

Mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh wil de rol van de gemeenten, inzake het brengen van cultuur in de leefomgeving van de mensen, versterkt zien. Dient er ook geen betere afstemming te komen met het provinciale beleid om dubbele subsidiëeringskanalen en dergelijke te vermijden ?

De minister antwoordt dat decentralisatie een manier van beleid voeren is, in samenspraak met de lokale en provinciale overheden. Dit moet niet méér kosten. Het houdt wel in dat men bij de aanwending van de middelen, minder betuttelend optreedt.

H. Culturele centra en Kunstencentra

Mevrouw Gracienne Van Nieuwenborg stelt vast dat er in het verleden reeds vele inspanningen gebeurd zijn op het vlak van de gemeentelijke culturele infrastructuur. Bij de aanspraak van de gemeenten op het investeringsfonds komt de culturele infrastructuur echter steeds in de verdrukking. Zij vraagt of het niet mogelijk zou zijn een deel van de middelen van het investeringsfonds voor te behouden voor culturele infrastructuur. Zij is het met de minister eens als deze stelt dat er op vele plaatsen geen zinnige invulling meer wordt gegeven aan de culturele centra en dat deze verworden tot een verzameling van vergaderlokalen. Eén van de oorzaken daarvoor is volgens de spreker het geldgebrek waardoor er weinig aandacht wordt besteed aan de inhoudelijke invulling. En dat is zeker het geval voor het experimentele en vernieuwende cultuurgebeuren.

De heer Marino Keulen en mevrouw Kathy Lindekens stellen dat de culturele centra en de kunstencentra niet in één naam kunnen genoemd worden. Ze hebben een totaal verschillend profiel, waarbij respectievelijk de eerste zich richt op de sector van de volksontwikkeling en de tweede vooral gericht is op de kunsten als dusdanig.

Er is volgens Nelly Maes nooit een goed instrumentarium geweest om aan te tonen hoeveel middelen er wel degelijk nodig zijn voor de culturele infrastructuur. Daarvoor is er onderzoek nodig. De spreker doet een oproep naar meer creativiteit in de werking van de culturele centra. De negentig culturele centra, die Vlaanderen rijk is, moeten kunnen optreden als kunstencentra, door bijvoorbeeld een deel van de ruimte ter beschikking te stellen als repetitieruimte, of moeten af en toe zelf als produktiehuis naar buiten kunnen komen. Dit komt uiteraard neer op een uitbreiding van de rol van een cultureel centrum.

De minister stelt dat de identiteit en de profilering van zowel de culturele centra als de kunstencentra, mede door de decreetgeving, vervagen. Hij wil een regelgeving opzetten dat een kader creëert om het dynamisme, dat aanwezig is in deze instellingen, te stimuleren. Hij neemt daarbij nota van de opmerking van mevrouw Nelly Maes. In verband met het gebrek aan middelen voor infrastructuur stelt hij dat deze niet binnen de culturele sector zelf kunnen gevonden worden. De minister zal de mogelijkheid onderzoeken om, naar analogie van bijvoorbeeld de Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs (DIGO), een cultureel infrastructuurfonds op te zetten om de nodige middelen te verzamelen.

I. Kunstenbeleid

1. Algemeen

Mevrouw Kathy Lindekens stelt vast dat de aandacht te zeer gericht is op de cultuurconsument en slechts in mindere mate op de kunstenaar zelf. De nota gebruikt hier zelfs termen, zoals "een zorgzame omgeving", die contraproductief werken voor de kunstenaar en de kunstsector. Deze gaat immers uit van vernieuwing, ongebondenheid en onthechtheid. Met betrekking tot "de individualisering als maatschappelijke ontwikkeling", stelt de beleidsbrief dat "de deelnemer aan het culturele en maatschappelijke leven, dikwijls te weinig gemancipeerd is en alles kritiekloos consumeert". De spreker vindt dit een voortreffelijk argument om de moeilijkere genres in de kunst te ondersteunen. Is dit ook de bedoeling ?

De heer Marino Keulen sluit zich aan bij deze opmerking en stelt dat de zuiver culturele domeinen, zoals de kunstsector of het letterenbeleid, veel te weinig aandacht krijgen.

De heer Emiel Verrijken bepleit het gebruik van onze kunstschaten uit het verleden, als middel om Vlaanderen bekend te maken aan de buitenwereld. Hij verwijst daarbij naar de succesvolle Memlingtentoonstelling te Brugge. Hij stelt voor om, in navolging hiervan, in het jaar 2000 een tentoonstelling van Vlaamse kunst op wereldniveau op te zetten. De spreker verdedigt ook de creatie van een wetenschapscentrum voor de Vlaamse primitieven dat geweigerd zou zijn door federaal minister Dehousse. Hij wil ook dat er, via fiscale stimuli, werk gemaakt wordt van de mogelijkheden van het maecenaat, dat het cultuurbeleid in Vlaanderen sterk kan ondersteunen.

De minister repliceert dat hij wel degelijk de nodige aandacht wil en zal besteden aan het kunstenbeleid. Hij wil bijvoorbeeld afstappen van een aantal nominatim-inschrijvingen in de begroting en enkele kaders creëren waarin deze nominatim-instellingen worden opgenomen. In dit kader zullen ook de adviescommissies een antwoord moeten geven op de vraag welke criteria en argumenten gehanteerd worden bij de toekenning van de subsidies. Sommige commissies werken goed, maar andere minder. Daarom zal ook de werking van de adviescommissies herbekeken worden.

2. Musea

Volgens Mevrouw Kathy Lindekens maakt de beleidsbrief nergens melding van de hedendaagse kunstcollecties. Zij vindt dit een ernstige lacune.

Mevrouw Gracienne Van Nieuwenborg stelt dat kunst dikwijls een toeristisch aspect heeft. Dat is vooral van belang voor de plaatselijke en regionale musea. Deze musea komen echter wegens geldgebrek niet aan enige vernieuwing toe.

De heer Marc Van Peel werpt op dat men bij het opstellen van een museumdecreet zich de vraag moet stellen wát men wil erkennen en betoelagen. Bovendien moet men vooraf weten hoeveel geld daartoe beschikbaar is. Men weet dat de middelen zeer beperkt zullen zijn en daarom vindt hij de "Actie Activering van Musea" van de minister een zeer goed voorstel. Het doel moet immers zijn de publieksbereikbaarheid groter maken zodat de musea zelf uit zijn schelp moeten komen.

De heer André Van Nieuwerkerke wil dat het museumbeleid meer aandacht besteedt aan de didactische voorstelling. Deze manier van voorstellen werkt drempelverlagend voor de gebruiker. Hij wil ook meer aandacht voor de kleinere musea.

Populaire initiatieven, zoals de mogelijkheid om bepaalde stukken te laten beoordelen door deskundigen, kunnen dat drempelverlagend effect mee helpen bewerkstelligen.

De minister hoopt dat het nieuwe museumdecreet een meer dynamische positionering zal teweeg brengen in het museumlandschap. Hij beaamt dat de musea meer publiekswerkend moeten optreden en zich pedagogisch en educatief opstellen. Voor het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen hoopt hij op de herziening van het statuut van het wetenschappelijk personeel.

3. Letterenbeleid

Volgens mevrouw Kathy Lindekens worden de letteren in deze beleidsbrief slechts stiefmoederlijk behandeld. Zij vindt het wel zeer positief dat de jeugdliteratuur, als sluiswachter van de cultuurproductie, een voorkeurbehandeling krijgt. Uit onderzoek blijkt echter dat er iets hapert aan het leesgedrag zélf van de jongeren. Het probleem zou zich situeren op het moment dat jongeren overschakelen naar de volwassenenliteratuur. Deze overgang dient volgens mevrouw Kathy Lindekens daarom verbeterd te worden.

De minister vermeldt dat hij in zijn beleid specifiek meer aandacht zal besteden aan de leesbevordering bij jongeren. Deze steunt op vijf peilers : de gezinsomgeving, het onderwijs, de media, de bibliotheken en het verenigingsleven. Een strategie daartoe zal uitvoerig worden uitgewerkt. Verder zal zijn aandacht onder meer gaan naar de vaste boekenprijs en de werking van de commissies.

4. Podiumkunsten

Met betrekking tot de evaluatie van het podiumdecreet meent mevrouw Kathy Lindekens dat naast de klassieke repertoiregezelschappen en de gevestigde theatergezelschappen, ook de vernieuwing van de jongste jaren meer kansen moet krijgen. De spreker is voorstander om de huidige erkenningen op het podiumdecreet met één jaar te verlengen zodat een evaluatie mogelijk wordt.

Bij de heer Marc Van Peel valt het op dat de minister het podiumdecreet, dat nog niet zo lang in voege is, al wil evalueren. Hij meent dat een verlenging van één jaar een goed voorstel is, omdat men bij het herdenken van dit decreet niet te snel mag gaan. Het basisprobleem bij het teksttheater is het gebrek aan toevoer van nieuw talent. Dit nieuwe talent start allerlei afzonderlijke projecten op die echter veel geld kosten. Hij is daarom van oordeel dat de bestaande gezelschappen meer open moeten staan voor dat nieuwe talent.

De heer Jos Stassen is eveneens voorstander om eerst een bezinning van een jaar in te bouwen over de invulling van een mogelijke decreetswijziging. Men dient daarbij te voorkomen dat er bij de gezelschappen een onzekerheid over de toekomst zou ontstaan.

De heer Marino Keulen stelt dat er, om de sector enige zekerheid te bieden voor hun werking, met het podiumdecreet verbintenissen zijn aangegaan over meerdere jaren. Hij pleit voor het behoud van de meerjarenplanning. De spreker meent dat het gebruik van de professionele podia door amateuristische groepen tot enorm veel praktische problemen zal leiden. Hij vraagt een regeling waardoor de theaters en andere instellingen een reserve kunnen opbouwen voor het onderhoud en dergelijke van de infrastructuur, zodat direct op de noden kan ingespeeld worden.

De minister antwoordt dat de praktische toepassing van het podiumdecreet verschillende problemen stelt. Zo zijn de verhouding tussen de gevestigde theatergezelschappen en de nieuwe projecten, en het feit dat er beschotten zijn ingebouwd, problemen die door de sector zélf zijn aangereikt. Volgens de minister dringt er zich een evaluatie op omdat eind 1995 de vernieuwing van de erkenningen moet gebeuren voor de periode 1997-1999. Deze evaluatie mag inderdaad niet overhaast gebeuren, maar hij noteert wel dat de commissieleden deze evaluatie mee onderschrijven. In de podiumsector wil hij tevens komaf maken met de nominatim-inschrijvingen en zal de werking van de adviesraden worden geoptimaliseerd. Dit betekent onder meer dat de gehanteerde criteria verduidelijkt moeten worden en dat de adviezen van de bevoegde adviesraden de toets van de openbaarheid moeten kunnen doorstaan.

5. De scheppende kunstenaar

De heer Jos Stassen meldt dat de PS-fractie in de Kamer een wetsvoorstel met betrekking tot het statuut van de kunstenaar heeft ingediend. Hij vraagt, vermits dit vooral een federale materie is, welke initiatieven de minister terzake gaat nemen.

De minister verduidelijkt dat het statuut van de kunstenaar verschillende factoren omvat die vooral op federaal niveau moeten worden ingevuld. Er liggen ondertussen al verschillende voorstellen voor die onderzocht zullen worden.

J. Monumenten

Mevrouw Mieke Van Hecke neemt nota van de goede, weliswaar vage, intenties inzake de monumenten, maar meent dat elke duidelijke visie ontbreekt.

De minister antwoordt dat zijn voorganger die bevoegd was over deze materie, vele verdiensten heeft gehad door structureel in te grijpen. Hij meent dat er niet blindweg mag geklasseerd worden. Door de stringente reglementering op geklasseerde gebouwen, worden sommige gebouwen nog wel geklasseerd, maar niet meer beschermd omdat de eigenaars te zeer gebonden zijn aan de opgelegde regels. Hij wil daarom in de klasseringsprocedure een modulatie mogelijk maken.

K. Archivering

Mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh wijst erop dat er geen enkele regeling bestaat voor het stedelijk en gemeentelijk archiefwezen.

De heer Emiel Verrijcken stelt dat de archiefzorg een federale materie is maar dat er dringend een eigen Vlaams initiatief moet genomen worden. De archiefzorg is de spiegel van het verleden van een volk.

De minister verduidelijkt dat de archiefproblematiek complex is. Op dit ogenblik is er een subsidie van 50 miljoen frank voor privaatrechtelijke archieven (KADOC, AM-SAB,...) en worden er enkele culturele archieven gesubsidieerd zoals het Archief en Museum voor het Vlaams Cultuurleven in Antwerpen en in Brussel. De publieke archieven zijn een federale materie. De federale wetgeving voorziet nauwelijks iets voor de lagere bestuursniveaus. De gemeenten en provinciewetten schrijven enkel de verplichting tot archiveren voor. De minister is nochtans van mening dat het archiefwezen in de Vlaamse gemeenten en steden sterk ontwik-

keld is. Een politieke houding vanwege de Vlaamse regering dient nog bepaald, maar hij vindt persoonlijk dat de archivering moet gecommunautariseerd worden. Hij zou de archiefzorg ook meer vanuit een pedagogische invalshoek invullen en om dit te ondersteunen bijvoorbeeld een "Open Archievendag" organiseren.

L. Sportbeleid

Mevrouw Kathy Lindekens vermeldt dat het sportbeleid weinig aan bod komt. Er is enkel aandacht geschonken aan de amateuristische sportbeoefening en niet aan de professionele sporten. De profsporters vormen nochtans dikwijls een voorbeeldfunctie om de sport populair te maken voor jongeren. Ook profsport heeft een duidelijk beleid nodig.

De heer Marc Van Peel en de heer André Van Nieuwkerke zijn van mening dat het BLOSO te veel investeert in het overheidsapparaat en te weinig aandacht geeft aan de sportverenigingen. De heer André Van Nieuwkerke stelt dat het BLOSO werk dient te maken van een betere coördinatie van gelijklopende initiatieven en vooral tot taak heeft het sportgebeuren te sensibiliseren.

De heer Jos Stassen vraagt wat "het ongebonden beoefenen van een sport bij een sportclub tot 18 jaar", zoals vermeld in de beleidsbrief, concreet inhoudt.

De minister antwoordt dat het BLOSO een belangrijke rol heeft, maar dat een doorlichting nodig is om de kerntaken van BLOSO scherper te stellen. Hij stelt nog dat "de ongebondenheid tot de leeftijd van 18 jaar" concreet inhoudt dat de jongere zich tot zijn leeftijd van 18 jaar totaal vrij moet kunnen bewegen, zonder enige afhankelijkheid van welke sportclub ook. Dit is opgenomen in het ontwerp van decreet van de niet-professionele sportbeoefenaar dat momenteel voor advies bij de Raad van State ligt.

M. Internationale culturele samenwerking

De heer Michiel Vandenbussche mist in het document de nodige aandacht voor de internationale contacten, de Taalunie, het Cultureel Verdrag met Nederland en het Vlaams-Nederlands huis in Brussel.

De heer Marc Van Peel is van mening dat het systeem van de culturele ambassadeurs selectiever dient toegepast. De daardoor vrijgekomen middelen dienen dan gebruikt te worden in de kunstensector.

De heer Marino Keulen vindt dat de verlening van de titel van "Cultureel Ambassadeur" mag worden afgeschaft. De kwaliteit in de culturele sector komt vanzelf wel bovendrijven en die wordt dan wel, wegens de verworven bekendheid, spontaan door de buitenlandse initiatiefnemers en organisatoren gecontacteerd.

Voor de heer Jos Stassen moet er met betrekking tot het systeem van de culturele ambassadeurs een uitklaring komen over de zinvolheid van de besteding van de middelen.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen vraagt op welke manier de minister betrokken wordt bij Europese aangelegenheden.

De minister verduidelijkt dat het internationale cultuurbeleid zich situeert op drie sporen : de culturele ambassadeurs, de culturele akkoorden en de mogelijkheden om zich in te schrijven in de Europese culturele programma's. Het concept van de culturele ambassadeurs wordt behouden, maar zal ook

herdacht worden om de proliferatie van de titels tegen te gaan. Hij wil tijdens deze legislatuur de titel van Cultureel Ambassadeur van Vlaanderen opnieuw toekennen aan kunstenaars die toonaangevend zijn in hun discipline en een internationale erkenning genieten. Wel zullen in de toekomst de middelen geconcentreerd worden op duidelijke projecten met een duurzaam karakter en zal er een splitsing worden doorgevoerd tussen titel en middelen.

In de culturele akkoorden wil de minister enkele accenten leggen. Nederland staat op de eerste plaats. In het kader van de Taalunie zullen er, in samenspraak met onderwijsminister Luc Van Den Bossche, besprekingen komen over de vaste boekenprijs, de uitwisseling van docentschappen, het vertalingsbeleid en het taalzorgbeleid. Voor de rest van Europa zal hij zich concentreren op uitwisselingen en zendingen. Wel zal men telkens nagaan waar men een meerwaarde kan creëren. Zo staan reeds Barcelona, Catalonië en Italië op het lijstje van plaatsen die een versterkte culturele uitwisseling met Vlaanderen kunnen bieden. In het kader van de Europese culturele programma's zal hij volop gebruik maken van de programma's die ter beschikking staan. Raphaël kan bijdragen tot het in stand houden van ons culturele patrimonium. Ariane kan ons vertalingsbeleid steunen en Kaleidoscoop zal cultuurprojecten met een Europese dimensie steunen. Deze programma's zouden volgend jaar van kracht moeten worden.

De minister vermeldt nog dat hij wel betrokken wordt bij de voorbereiding van de Europese ministeriële conferenties met betrekking tot cultuur, maar dat hij telkens afweegt wat de impact is van zijn optreden op de besluitvorming. De inbreng moet ergens toe leiden, anders is deze zinloos.

Over het dossier van het Vlaams-Nederlands huis in Brussel stelt de minister dat hier het standpunt van de ad-hoc commissie, daterend van 6 juli 1993, belangrijk is : "Een Vlaams-Nederlands Huis in Brussel zal geen toegevoegde waarde hebben voor de beoogde culturele samenwerking tussen Nederland en Vlaanderen. De noodzakelijke investeringen worden niet verantwoord geacht.". Dit is ook de stand van het dossier.

N. Brussel

De heer Michiel Vandenbussche stelt vast dat de Vlaamse GemeenschapsCommissie (VGC) in de beleidsbrief totaal afwezig is. Dat is vreemd omdat de minister voor het inhoudelijke aspect van zijn materies uitdrukkelijk daarover in Brussel bevoegd is. Bovendien merkt de spreker op dat op verschillende plaatsen in de nota de provincies aangehaald worden als gesprekspartners in het beleid. Alhoewel de VGC in Brussel optreedt voor meerdere provinciale bevoegdheden, is er geen sprake van de VGC. In het kader van het aangekondigde museumdecreet wijst hij op de specifieke Brusselse dimensie, wat eveneens geldt voor de bibliotheken. De spreker heeft vernomen dat de regering de naam van het Vlaams Commissariaat Generaal voor Toerisme, naar analogie met Wallonië, wil veranderen in "Toerisme Vlaanderen". Brussel zou daar dan woordelijk niet meer bijhoren

Volgens de heer Walter Vandenbossche is het uitgangspunt van het beleid enkel gericht op Vlaanderen en niet op de Vlaamse gemeenschap. Dat blijkt al letterlijk uit de titel van de beleidsbrief. Hij stelt dat Brussel daardoor wordt beschouwd als een buitenbeentje. Als Brusselse Vlaming die niet in "Vlaanderen" woont, kan hij daarom deze beleidsbrief moeilijk mede onderschrijven. Het ganse document moet her-

schreven worden naar de Vlaamse gemeenschap toe. Hij wijst erop dat het hier eigenlijk gaat over een meer fundamentele discussie, nl. deze over de evolutie van de Federale Staat. Hierop aansluitend merkt hij op dat de hoofdstad Brussel in de beleidsbrief te zeer verbonden wordt met de Rand van Brussel. Dit is een foute houding omdat het juist inspeelt op wat de franstaligen willen om rechten op Vlaams grondgebied te doen gelden. Er moet dus volgens de spreker, een reflexie worden ingebouwd om nooit het lot van de Brusselse Vlamingen te verbinden met de Vlamingen in de Rand. Beide moeten dus van elkaar gehouden worden om de nodige incidenten te vermijden. De heer Walter Vandenbossche verduidelijkt nog dat zijn tussenkomst gericht is op het uitgangspunt van de beleidsbrief en niet op het gevoerde beleid.

De minister beaamt dat er ten aanzien van Brussel een probleem is, maar repliceert dat er vandaag al veel gebeurt ten voordele van Brussel. Zo gaat er, objectief gezien, van al de middelen voor de culturele centra al heel veel naar Brussel. Nog meer geld naar Brussel laten gaan in bijvoorbeeld deze sector is niet mogelijk. Hij wil elk initiatief ten voordele van Brussel mee ondersteunen, maar hij wijst er op dat dan de financiële consequenties dienen te worden ingecalculeerd.

Hij heeft naar het voorbeeld van de minister-president moedwillig gekozen voor het woord "Vlaanderen" en voor een "Vlaams" cultuur-, gezins- en welzijnsbeleid. Brussel is en blijft de hoofdstad van Vlaanderen. Legistiek moet het inderdaad de Vlaamse Gemeenschap zijn. Hij beschouwt Vlaanderen als het conglomeraat van het Vlaams Gewest en de Vlaamse Gemeenschap, en Brussel als hoofdstad van Vlaanderen. In de Vlaamse regering is minister Mevrouw Anne Van Asbroeck specifiek belast voor Brussel. Daarom was het ongepast om in de beleidsbrief bij elk beleidsdomein Brussel expliciet te vermelden. De fundamentele vraag naar de evolutie van de federale staat is volgens de minister terecht, maar behoort niet tot zijn prioritaire bevoegdheid. Institutioneel en constitutioneel is er inderdaad een groot verschil tussen Brussel en de Rand. De hoofdpdracht is niet het voeren van een constitutioneel debat, maar ervoor te zorgen dat iedereen in Vlaanderen én zijn hoofdstad een menswaardige, zorgzame en creatieve thuis kan vinden. De minderheidspositie van de Vlamingen in de Rand en in Brussel vragen een speciale behandeling. Daarom zal de minister overleg creëren op alle bestuurlijke niveaus : gemeenten, provincie, VGC-college en de minister bevoegd voor Brusselse Aangelegenheden. Hij stelt nog dat de analyse over het overleg met de provincies en gemeenten terecht is en dat dit overleg ook overleg met de VGC impliceert.

O. Cultuurtoerisme

De heer André Van Nieuwkerke meent dat de culturele beleving dikwijls sereen moet blijven. Hij waarschuwt voor een te grootschalige aanpak van bepaalde cultuurevenementen. De spreker wijst er tevens op dat vele kleinschalige culturele activiteiten, die lokale gebieden ontsluiten, meer aandacht verdienen omdat hierdoor ook het verblijftoerisme kan gestimuleerd worden.

De minister gaat volledig akkoord met de spreker, maar wijst erop dat, alhoewel toerisme toch een zeer belangrijke culturele dimensie heeft, dit een bevoegdheid is van de minister-president.

P. Ontzuiling/Cultuurpactwetgeving

De heer Marino Keulen stelt dat de regeringsverklaring uitdrukkelijk vermeldt dat men meer werk wil maken van de ontzuiling. Van deze intentie is niets terug te vinden in de beleidsbrief. De spreker vindt de cultuurpactwetgeving op zich wel goed, maar meent dat deze wetgeving moet aangepast worden.

Mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh vermeldt dat de Vlaamse partijen zich begin 1995 in een resolutie hebben uitgesproken tegen de politisering van advies- en inspraakorganen als gevolg van de cultuurpactwetgeving (Stuk 677 (1994-1995) Nr. 1, Resolutie van de Vlaamse Raad betreffende de toepassing van de beginselen van non-discriminatie en gewaarborgde inspraak, goedgekeurd door de Vlaamse Raad op 6 april 1995). Zolang echter de cultuurpactwetgeving bestaat, moeten de verenigingen zich in een culturele raad kennen tot een bepaalde strekking. Wat gaat de minister daaraan doen? Bovendien stelt zij dat de werking van de culturele raden veel soepeler moet kunnen verlopen.

Volgens mevrouw Riet Van Cleuvenbergen worden de gemeentelijke adviesraden erg verwaarloosd door de lokale besturen. Deze adviesorganen zijn nochtans een geschikt middel om zoveel mogelijk mensen te betrekken bij het gemeentelijke beleid.

De heer Marc Van Peel verduidelijkt dat de Resolutie van de Vlaamse Raad als doel had de cultuurpactwet te interpreteren naar haar ware en niet naar haar gepolitiseerde bedoelingen. Die ware bedoelingen kwamen niet tot uiting in de wettekst. De cultuurpactwet kan immers op basis van de huidige tekst van de wet een perfect andere toepassing krijgen. Vermits cultuur de eerste materie was die volledig gecommunautariseerd werd, is de spreker van mening dat nu ook de federale cultuurpactwet dringend moet opgesplitst worden.

De minister ziet omtrent de cultuurpactwetgeving geen meningsverschil. De cultuurpactwet is weliswaar een federale materie, maar hij is van oordeel dat men de moed moet hebben af te stappen van de zogenaamde politieke verdelingen met de apothekersweegschaal. Hij neemt zich voor om sector per sector de kwalijke gevolgen van het cultuurpact zoveel mogelijk weg te werken. Het al dan niet slagen van deze operatie is afhankelijk van de bereidheid van de onderscheiden politieke fracties om uitvoering te geven aan de Resolutie van de Vlaamse Raad met betrekking tot het cultuurpact.

Hij is het, in verband met de culturele raden, volstrekt eens met de opmerking van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen. Hij haalt als voorbeeld aan dat hij in het kader van het jeugdwerkbeleidsplan verschillende plannen van de gemeenten heeft afgekeurd omdat juist de adviesraden niet werden geraadpleegd.

Q. Middelen van de Nationale Loterij

De heer Marino Keulen vraagt hoe de minister de besteding van de middelen van de Nationale Loterij, zoals aangekondigd in de beleidsbrief, zal objectiveren.

De heer Emiel Verrijcken meent dat de Nationale Loterij geen geld meer heeft voor culturele initiatieven en pleit voor de oprichting van een Vlaamse Loterij.

De minister licht toe dat, om tot een objectivering van de besteding van de middelen van de Nationale Loterij te komen, deze middelen zodanig moeten worden besteed dat er een beter evenwicht komt tussen alternatieve en aanvullende financiering.

De verslaggever,

Michiel VANDENBUSSCHE

De voorzitter,

Louis BRIL
